

C/2024/5044

2024 8 16

EUROPOS SISTEMINĖS RIZIKOS VALDYBOS REKOMENDACIJA

2024 m. liepos 8 d.

**kuria iš dalies keičiama Rekomendacija ESRV/2015/2 dėl makroprudencinės politikos priemonių
tarptautinio poveikio vertinimo ir savanoriško abipusiškumo**

(ESRV/2024/3)

(C/2024/5044)

EUROPOS SISTEMINĖS RIZIKOS VALDYBOS BENDROJI VALDYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į Europos ekonominės erdvės susitarimą ⁽¹⁾, ypač į jo IX priedą,

atsižvelgdama į 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1092/2010 dėl Europos Sąjungos finansų sistemos makrolygio rizikos ribojimo priežiūros ir Europos sisteminės rizikos valdybos įsteigimo ⁽²⁾, ypač į jo 3 ir 16–18 straipsnius,

atsižvelgdama į 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2013/36/ES dėl galimybės verstis kredito įstaigų veikla ir dėl riziką ribojančios kredito įstaigų priežiūros, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2002/87/EB ir panaikinamos direktyvos 2006/48/EB bei 2006/49/EB ⁽³⁾, ypač į jos VII antraštinės dalies 4 skyriaus I skirsnį,

atsižvelgdama į 2011 m. sausio 20 d. Europos sisteminės rizikos valdybos sprendimą ESRV/2011/1, kuriuo patvirtinamos Europos sisteminės rizikos valdybos darbo tvarkos taisyklės ⁽⁴⁾, ypač į jo 18–20 straipsnius,

kadangi:

- (1) siekiant užtikrinti nacionalinių makroprudencinės politikos priemonių veiksmingumą ir nuoseklumą, pagal Sąjungos teisę reikalaujama pripažinti svarbu papildyti savanorišku abipusiškumu;
- (2) Europos sisteminės rizikos valdybos rekomendacijoje ESRV/2015/2 ⁽⁵⁾ nustatyta makroprudencinės politikos priemonių savanoriško abipusiškumo sistema siekiama užtikrinti, kad visos vienoje valstybėje narėje aktyvuotos pozicijomis grindžiamos makroprudencinės politikos priemonės būtų abipusiškai taikomos kitose valstybėse narėse;
- (3) 2024 m. birželio 7 d. Danijos pramonės, verslo ir finansinių reikalų ministerija, veikdama kaip paskirtoji institucija pagal Direktyvos 2013/36/ES 133 straipsnį, pranešė ESRV apie savo ketinimą pagal tos direktyvos 133 straipsnio 9 dalį nustatyti sektoriaus sisteminės rizikos rezervo (sSyRB) normą. Pranešime nurodomas patikslinimas dėl priemonės, apie kurią Danijos pramonės, verslo ir finansinių reikalų ministerija pirmą kartą pranešė ESRV 2023 m. spalio 10 d., tačiau jos dar neaktyvavo ir neaktyvuos;

⁽¹⁾ OL L 1, 1994 1 3, p. 3.

⁽²⁾ OL L 331, 2010 12 15, p. 1.

⁽³⁾ OL L 176, 2013 6 27, p. 338.

⁽⁴⁾ OL C 58, 2011 2 24, p. 4.

⁽⁵⁾ 2015 m. gruodžio 15 d. Europos sisteminės rizikos valdybos rekomendacija ESRV/2015/2 dėl makroprudencinės politikos priemonių tarptautinio poveikio vertinimo ir savanoriško abipusiškumo (OL C 97, 2016 3 12, p. 9).

- (4) patikslinta makroprudencinės politikos priemonė skiriasi nuo priemonės, apie kurią pirmą kartą pranešta 2023 m. spalio mėn., nes kiekvienos pozicijos dalis, kurios paskolos ir turto vertės santykis patenka į 0–15 % intervalą, neįtraukiama į pozicijas, kurioms taikoma sSyRB norma. Kaip ir makroprudencinės politikos priemonė, apie kurią pranešta 2023 m. spalio 10 d., patikslinta makroprudencinės politikos priemonė bus taikoma visoms vidaus kredito įstaigoms individualiu ir konsoliduotu pagrindu. Ji bus taikoma visų rūšių pozicijoms, esančioms Danijoje, nefinansinių korporacijų atžvilgiu, užsiimančių su nekilnojamuoju turtu susijusia veikla ir statybų plėtra, nustatyta remiantis Sąjungos statistiniu ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriumi (NACE), nustatytu Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1893/2006 ⁽⁶⁾. Kadangi priemonės patikslinimas buvo atliktas siekiant suderinti bendrą sSyRB normos poveikį su poveikiu, kuris buvo numatytas rengiant pirminę priemonę, ir bendras pagrindimas nepasikeitė, laikoma, kad šiuo patikslinimu tik nežymiai nukrypstama nuo priemonės, apie kurią buvo pranešta 2023 m. spalio 10 d.;
- (5) sisteminės rizikos rezervo norma (sSyRB) taikoma nuo 2024 m. birželio 30 d. Priemonę ne vėliau kaip praėjus dvejiems metams nuo pradinio taikymo peržiūrės paskirtoji institucija pagal Direktyvos 2013/36/ES 133 straipsnį;
- (6) 2024 m. birželio 7 d. Danijos pramonės, verslo ir finansinių reikalų ministerija taip pat pateikė ESRV prašymą rekomenduoti abipusiškai taikyti pirmiau minėtą patikslintą makroprudencinės politikos priemonę pagal Direktyvos 2013/36/ES 134 straipsnio 5 dalį;
- (7) atsižvelgdama į pirmiau nurodytą 2023 m. spalio 10 d. pranešimą, ESRV priėmė Europos sisteminės rizikos valdybos rekomendaciją ESRV/2023/13 ⁽⁷⁾, kuria iš dalies pakeista Rekomendacija ESRV/2015/2 ir kuri taikoma nedelsiant. Makroprudencinės politikos priemonė, apie kurią pranešta 2023 m. spalio 10 d., buvo įtraukta į makroprudencinės politikos priemonių, kurias rekomenduojama abipusiškai taikyti pagal Rekomendaciją ESRV/2015/2, sąrašą. Makroprudencinės politikos priemonę, apie kurią pranešta 2023 m. spalio 10 d., buvo rekomenduota abipusiškai taikyti individualiu ir konsoliduotu pagrindu, kaip to prašė Danijos pramonės, verslo ir finansinių reikalų ministerija;
- (8) ESRV rekomendacijoje ESRV/2015/2, kuri iš dalies pakeista Rekomendacija ESRV/2017/4 ⁽⁸⁾, rekomenduojama, kad atitinkama institucija, kuri aktyvuoja makroprudencinės politikos priemonę, pateikdama ESRV abipusiškumo prašymą, turėtų pasiūlyti reikšmingumo ribą, žemiau kurios individualaus finansinių paslaugų teikėjo, kurio nustatytos makroprudencinės rizikos pozicija jurisdikcijoje, kurioje atitinkama aktyvuojanti institucija taiko makroprudencinės politikos priemonę, gali būti laikoma nereikšminga. ESRV gali rekomenduoti kitą ribą, jei mano esant būtina;
- (9) atsižvelgdama į 2024 m. birželio 7 d. gautą prašymą, kuriame prašoma, kad kitos valstybės narės abipusiškai taikytų priemonę, ir siekdama: i) užtikrinti, kad į paskesnę Danijos makroprudencinės politikos priemonės patikslinimą būtų atsižvelgiama abipusiškai taikant tokią priemonę, ir ii) užkirsti kelią neigiamoms tarpvalstybinėms pasekmėms dėl reglamentavimo veiksmingumo „nutekėjimo“ ir reglamentavimo arbitražo, galinčių atsirasti dėl Danijoje taikomos makroprudencinės politikos priemonės įgyvendinimo, ESRV bendroji valdyba nusprendė: a) kad priemonė, apie kurią pranešta 2023 m. spalio 10 d., toliau turėtų būti įtraukta į makroprudencinės politikos priemonių, kurias ji rekomenduoja abipusiškai taikyti pagal Rekomendaciją ESRV/2015/2, sąrašą, ir b) kad priemonės, apie kurią pranešta 2023 m. spalio 10 d., taikymo sritis turėtų būti patikslinta siekiant ją suderinti su abipusiškumo prašymu,

⁽⁶⁾ 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1893/2006, nustatantis statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių NACE 2 red. ir iš dalies keičiantis Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 3037/90 bei tam tikrus EB reglamentus dėl konkrečių statistikos sričių (OL L 393, 2006 12 30, p. 1).

⁽⁷⁾ 2023 m. gruodžio 8 d. Europos sisteminės rizikos valdybos rekomendacija ESRV/2023/13, kuria iš dalies keičiama Rekomendacija ESRV/2015/2 dėl makroprudencinės politikos priemonių tarptautinio poveikio vertinimo ir savanoriško abipusiškumo (OL C, C/2024/3114, 2024 5 6, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/3114/oj>).

⁽⁸⁾ 2017 m. spalio 20 d. Europos sisteminės rizikos valdybos rekomendacija ESRV/2017/4, kuria iš dalies keičiama Rekomendacija ESRV/2015/2 dėl makroprudencinės politikos priemonių tarptautinio poveikio vertinimo ir savanoriško abipusiškumo (OL C 431, 2017 12 15, p. 1).

kurių ESRV gavo iš Danijos pramonės, verslo ir finansinių reikalų ministerijos. ESRV bendroji valdyba taip pat nusprendė toliau rekomenduoti taikyti konkrečiai įstaigai nustatytą maksimalią 200 mln. EUR reikšmingumo ribą, kaip orientyrą abipusiškumą taikančiai valstybei narei dėl *de minimis* principo taikymo. Atitinkamos priemonę abipusiškai taikančios institucijos gali atleisti įstaigas nuo sisteminės rizikos rezervo reikalavimo, jei atitinkamos jų pozicijos neviršija 200 mln. EUR;

(10) todėl reikėtų atitinkamai iš dalies pakeisti Rekomendaciją ESRV/2015/2,

PRIĖMĖ ŠIĄ REKOMENDACIJĄ:

DALINIAI PAKEITIMAI

Rekomendacija ESRV/2015/2 iš dalies keičiama taip:

1) 1 skirsnio C rekomendacijos 1 dalyje aprašytos Danijai taikomos priemonės pakeičiamos taip:

„— 7 % sektoriaus sisteminės rizikos rezervo normą, taikomą visų rūšių pozicijoms, esančioms Danijoje, nefinansinių korporacijų atžvilgiu, užsiimančių su nekilnojamoju turtu susijusia veikla ir statybų plėtra, nustatyta remiantis Sąjungos statistiniu ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriumi (NACE), nustatytu Reglamente (EB) Nr. 1893/2006, išskyrus tai, kad kiekvienos pozicijos dalis, kurios paskolos ir turto vertės santykis patenka į 0–15 % intervalą, neįtraukiama į pozicijas, kurioms taikoma sisteminės rizikos rezervo norma.“;

2) priedas iš dalies keičiamas remiantis šios Rekomendacijos priedu.

Priimta Frankfurte prie Maino 2024 m. liepos 8 d.

ESRV bendrosios valdybos vardu
ESRV sekretoriato vadovas
Francesco MAZZAFERRO

PRIEDAS

Rekomendacijos ESRV/2015/2 priedas iš dalies keičiamas taip:

1) Danijai taikoma priemonė pakeičiama taip:

„7 % sektoriaus sisteminės rizikos rezervo norma, taikoma visų rūšių pozicijoms, esančioms Danijoje, nefinansinių korporacijų atžvilgiu, užsiimančių su nekilnojamoju turtu susijusia veikla ir statybų plėtra, nustatyta remiantis Sąjungos statistiniu ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriumi, nustatytu Reglamente (EB) Nr. 1893/2006, išskyrus tai, kad kiekvienos pozicijos dalis, kurios paskolos ir turto vertės santykis patenka į 0–15 % intervalą, neįtraukiama į pozicijas, kurioms taikoma sisteminės rizikos rezervo norma.“;

2) Dalies, kurioje aprašytos Danijai taikomos priemonės, skirsnis „I. Priemonės aprašymas“ pakeičiamas taip:

„I. Priemonės aprašymas

1. 7 % sektorinė sisteminės rizikos rezervo norma bus taikoma visoms nacionalinėms kredito įstaigoms.
2. Ji bus taikoma visų rūšių pozicijoms, esančioms Danijoje, nefinansinių korporacijų atžvilgiu, užsiimančių su nekilnojamoju turtu susijusia veikla, išskyrus socialinio būsto asociacijas ir būstų kooperatyvų asociacijas, ir statybų plėtra. Atitinkama skolininko ekonominė veikla nurodoma pateikiant nuorodą į Sąjungos statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių, nustatytą Reglamente (EB) Nr. 1893/2006 (*).
3. Kiekvienos pozicijos dalis, kurios paskolos ir turto vertės santykis patenka į 0–15 % intervalą, neįtraukiama į pozicijas, kurioms taikoma sisteminės rizikos rezervo norma. Paskolos ir turto vertės santykis apskaičiuojamas padalijant poziciją iš bendros dabartinės (apskaičiuotosios) nekilnojamojo turto, kuris pateiktas kaip užtikrinimo priemonė, rinkos vertės.
4. Priemonė bus taikoma individualiu ir konsoliduotu pagrindu.

(*) Konkretūs sektorių pozicijų pogrupiai, kuriems bus taikoma sSyRB, yra pagrįsti EBI gairėmis dėl atitinkamų sektorių pozicijų pogrupių, kuriems kompetentingos arba paskirtosios institucijos gali taikyti sisteminės rizikos rezervą pagal Direktyvos 2013/36/ES 133 straipsnio 5 dalies f punktą, (EBA-GL-2020-13). Paskelbta EBI interneto svetainėje www.eba.europa.eu“;

3) dalies, kurioje aprašytos Danijai taikomos priemonės, skirsnis „II. Abipusiškumas“ pakeičiamas taip:

„II. Abipusiškumas

5. Abipusiškumą taikančioms atitinkamoms institucijoms rekomenduojama Danijos priemonę abipusiškai taikyti ją taikant visų rūšių pozicijoms, esančioms Danijoje, nefinansinių korporacijų atžvilgiu, užsiimančių konkrečia ekonomine veikla, kurios nustatomos taip: „Nekilnojamojo turto operacijos“ pagal NACE (*) kodą L, išskyrus socialinio būsto asociacijas ir būstų kooperatyvų asociacijas, ir „Statybų plėtra“ (41.1) pagal NACE kodą F. Iš šių pozicijų reikėtų atimti kiekvienos pozicijos dalį, kurios paskolos ir turto vertės santykis patenka į 0–15 % intervalą.
6. Atsižvelgiant į Danijos pramonės, verslo ir finansinių reikalų ministerijos prašymą, atitinkamoms institucijoms rekomenduojama Danijos priemonę abipusiškai taikyti individualiu ir konsoliduotu lygmeniu.

7. Jei jų jurisdikcijoje negalima įgyvendinti tokios pačios makroprudencinės politikos priemonės, atitinkamoms institucijoms rekomenduojama pasikonsultavus su ESRV taikyti makroprudencinės politikos priemonę, kurią galima įgyvendinti jų jurisdikcijoje ir kurios poveikis panašiausias į priemonės, kurią rekomenduojama abipusiškai taikyti, taip pat priimti Direktyvos 2013/36/ES VII antraštinės dalies 2 skyriaus IV skirsnyje nustatytas priežiūros priemones ir įgaliojimus.
8. Valstybėms narėms rekomenduojama abipusiškai taikyti priemonę per tris mėnesius nuo šios rekomendacijos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

(*) NACE 2 red., Europos bendrijos ekonominės veiklos rūšių klasifikatorius, Reglamentas (EB) Nr. 1893/2006.“;

- 4) dalies, kurioje aprašytos Danijai taikomos priemonės, skirsnis „III. Reikšmingumo riba“ pakeičiamas taip:

„III. Reikšmingumo riba

9. Priemonę papildo konkrečiai įstaigai nustatyta Danijoje esančiomis pozicijomis grindžiama reikšmingumo riba, kuria atitinkamos priemonę abipusiškai taikančios institucijos gali vadovautis taikydamos *de minimis* principą. Kredito įstaigos gali būti atleistos nuo sektorių sisteminės rizikos rezervo normos reikalavimo, jei atitinkamos jų sektorinės pozicijos neviršija 200 mln. EUR, t. y. maždaug 0,3 % visų Danijos pozicijų, susijusių su nekilnojamojo turto įmonėmis.
10. Vadovaujantis Rekomendacijos ESRV/2015/2 2 skirsnio 2 dalies 1 punktu, 200 mln. EUR reikšmingumo riba yra rekomenduojama maksimali riba. Todėl atitinkamos institucijos vietoj rekomenduotos ribos taikymo gali savo jurisdikcijoje nustatyti žemesnę ribą, jei tai tikslinga, arba priemonę abipusiškai taikyti be jokios reikšmingumo ribos. Nustatydamos reikšmingumo ribą, atitinkamos institucijos turėtų atsižvelgti į individualaus finansinių paslaugų teikėjo makroprudencinės rizikos poziciją Danijoje įvertinti, ar ją galima laikyti nereikšminga.
11. Jeigu valstybėse narėse nėra veiklos leidimą gavusių kredito įstaigų, turinčių reikšmingų pozicijų Danijoje, atitinkamų valstybių narių atitinkamos institucijos pagal Rekomendacijos ESRV/2015/2 2 skirsnio 2 dalies 1 punktą gali nuspręsti abipusiškai netaikyti Danijos priemonių. Šiuo atveju atitinkamos institucijos turėtų stebėti pozicijų reikšmingumą ir joms rekomenduojama abipusiškai taikyti Danijos priemones, kai kredito įstaigos peržengia atitinkamas reikšmingumo ribas.“.